

Recenzja

rozprawy doktorskiej mgr Moniki Ciekot pt.:

Aktywność fizyczne starszych mieszkańców Poznania w świetle procesualnego modelu zachowań zdrowotnych oraz uwarunkowań społecznych

(Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu)

1. Oryginalność problemu badawczego i jego uzasadnienie, jasność stawianych celów, poprawność założeń oraz pytań badawczych.

Podjęty przez Doktorantkę problem badawczy jest nie tylko oryginalny w koncepcji przyjętych założeń, ale też niezwykle ważny społecznie. Oto, bowiem, jak podaje Autorka, liczba mieszkańców Poznania, którzy osiągnęli wiek emerytalny (113 000) znacznie przewyższa liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym (85 000) - osoby, które nie ukończyły 18 lat, co wskazuje na bardzo niekorzystny układ demograficzny. Tendencja ta z roku na rok pogłębia się a to oznacza, że w nieodległej przyszłości będziemy mieli do rozwiązania problem finansowego zabezpieczenia emerytów.

Mgr Monika Ciekot poprawnie sformułowała problem, odpowiednio uzasadniając cel i pytania badawcze. Na szczególne wyróżnienie zasługuje staranność w doborze i weryfikacji metod oraz narzędzi badawczych.

W Rozdziale 1 Doktorantka przedstawiła podjęty problem badawczy wskazując na jego znaczenie dla procesu właściwego rozpoznania aktywności fizycznej osób starszych. Autorka przeprowadziła poprawną analizę literatury przedmiotu, wskazując na przyczyny dużego zróżnicowania wyników badań prowadzonych w tym problemie przez innych autorów.

Kandydatka wyprowadziła cel nadań własnych:

„Celem badań było zdobycie wiedzy na temat aktywności fizycznej osób starszych mieszkających w Poznaniu w świetle uwarunkowań społecznych opartych na teorii procesualnego modelu zmiany zachowań zdrowotnych”. Tak sformułowany cel nie budzi większych zastrzeżeń z wyjątkiem tego, że Autorka powinna potraktować zapis mniej „osobiście” („...zdobycie wiedzy...”) i odnieść ten zapis do ogólnego rozpoznania naukowego. Brak wiedzy u Doktorantki nie jest jeszcze wystarczającym powodem do prowadzenie badań naukowych, bo być może wystarczy w pełni rozpoznać literaturę przedmiotu badań? Natomiast lepszym (poprawniejszym) określeniem celu jest moim zdaniem, zapis poczyniony na str. 19, gdzie czytamy”

„Przedstawione doniesienia stały się inspiracją do podjęcia badań, które miały na celu uzupełnienie wiedzy na temat poziomu aktywności fizycznej osób w wieku późnej dorosłości. W chwili obecnej wiele jest, bowiem rozbieżności w wynikach badań podejmujących tę tematykę”.

Kolejną uwagę wnoszę do przyjętej przez Doktorantkę definicji „*aktywności fizycznej osób starszych*” (str. 22). Definicja jest poprawnie sformułowana, ale na zbyt ogólnym poziomie. W myśl tej definicji utrzymywanie pozycji pionowej w bezruchu jest też aktywnością fizyczną – oczywiście, że jest to określony wysiłek, jaki musi czynić osoba pozostająca w takim stanie, ale czy taki rodzaj aktywności fizycznej miała na myśli Doktorantka?

2. Metody, materiał i organizacja badań.

Dobór oraz weryfikacja metod i narzędzi badawczych w tym ich modyfikacja, nie budzą zastrzeżeń a wręcz przeciwnie podjęte działania metodologiczne wskazują na dużą odpowiedzialność w przygotowaniu badań i w pozyskiwaniu wyników przez Doktorantkę.

Również dobór grupy osób do badań został przemyślany i przeprowadzony poprawnie pod względem metodologicznym.

Drobną uwagę wnoszę jedynie do zapisu w Załączniku 2 – to wzór listu z informacjami o badaniach. W Załączniku tym Doktorantka kieruje informacje do osób w wieku 60 – 69 lat, gdy tym czasem badaniami zostały objęte osoby w wieku 65 – 79 lat ? Zapewne w trakcie przepisywania nastąpiła pomyłka.

Reasumując, ta część rozprawy doktorskiej została opracowana poprawnie, co ma istotne znaczenie w dla właściwego projektowania pracy badawczej.

3. Analiza wyników badań i wnioskowanie.

Mgr Monika Ciekot przeprowadziła poprawną analizę wyników badań. Wraz z opisem słownym zamieszczone zostały czytelne tabele i ryciny dające możliwość czytelnikowi syntetycznego postrzegania tychże wyników. Jedynie w Tabeli 6, w jednym przypadku, wkraść się błąd. Oto, bowiem, jeżeli „*Czas przeznaczony na prace wokół domu (godz/tydz)*” – wyniósł 0 (zero), to skąd „*Wydatek energetyczny podczas pracy wokół domu (kcal/tydz)*” – wyniósł 40 ? Ta uwaga odnosi się też do Tabeli 7, gdzie współczynnik zmienności „V” przy „*Wydatku energetycznym podczas prac wokół domu*” – wyniósł 441%? Natomiast uważam, że można było zrezygnować z tabel, w których podane zostały pojedyncze wartości. Natomiast wartości te znalazłyby się w tekście (analiza).

Część zasadnicza rozprawy doktorskiej kończy się poprawnie przeprowadzoną dyskusją i wnioskami. Autorka wyprowadza 5 wniosków, z czego 2 ostatnie, to postulaty. Natomiast 3 pozostałe dają odpowiedź na pytania badawcze postawione we wstępnej części rozprawy.

4. Podsumowanie i wniosek końcowy.

Doktorantka poprawnie sformułowała problem, temat rozprawy i cel badań. Dobrze też uzasadniła, odwołując się do literatury przedmiotu, ważność poznawczą i aplikacyjną podjętego problemu badawczego. Bardzo dobrze dobrała i zweryfikowała narzędzia badawcze. Również grupa do badań została we właściwy sposób wyselekcjonowana. Strona formalna pracy nie budzi większych zastrzeżeń a drobne błędy nie umniejszają jej wartości.

Tak, więc, biorąc pod uwagę całość recenzowanej rozprawy doktorskiej, wnioskuję o dopuszczenie mgr Moniki Ciekot do dalszych czynności przewodu doktorskiego przez Radę Wydziału Wychowania Fizycznego, Sportu i Rehabilitacji AWF w Poznaniu.

